

מחלות כנרים

ד"ר אבישי לובלין

ציפורי-שיר PASSERIFORMES

כנרים

Serinus canarius

מקור: האיים הכנריים (ספרד), אירופה, צפון-מזרח אפריקה

משקל 20 גר' ומטה

אורך חיים 6-9 שנים (ועד 20 שנה)

רבייה: בגרות מינית 8-12 חודש, בזכר נוצות בולטות באזור הגניטלי

הטלה 3-6 ביצים באביב

משך הדגירה 13-14 ימים, בד"כ רק נקבות דוגרות

והזכרים מאכילים אותן

עזיבת הקן 16-18 ימים

Geographic Distribution Serinus canaria

Data provided by [Global Biodiversity Information Facility](#)

CANARY FOOD

מזון צמחי

תערובת זרעים טריים: דוחן, סתריה, בוראה, שיבולת-שועל...

כופתיות מוכנות

פירות, ירקות-עלים

שורשים מעובים, פקעות

נבטים, זרעים מונבטים

פלפל חריף (משפר רבייה?)

וגם...

EGG FOOD חלמון ביצה יבש

אספסת

שמרים מיובשים

שמן צמחי

מלח, ויטמינים

זרעים נובטים

למזון מוסיפים צבעים לשיפור צבע הנוצות

טבלה מס' 2: מידות של כלובים להחזקת זוגות של ציפורים שונות

הציפור	אורך הכלוב (ס"מ)	רוחב הכלוב (ס"מ)	גובה הכלוב (ס"מ)	רווח בין סורגים (מ"מ)	עובי סורג (מ"מ)
כנרית	60	30	30	15x15	1

מומלץ כלוב מלבני ולא עגול

מידות טובות לכלוב כנרי מלבני =

80 cm X 35-50 cm X 35-50 cm

טמפ' מומלצות לגוזלים

36.5 מ"צ	עד 35.5	בשלושת הימים הראשונים לאחר הבקיעה
36 מ"צ	עד 35	גוזל ללא ניצוי עד ליום החמישי
35 מ"צ	עד 32	עד ליום ה-12
32 מ"צ	עד 28	בתקופה של ניצוי חלקי
28 מ"צ	עד 26	ניצוי מלא לפני גמילה
26 מ"צ	עד 20	לאחר הגמילה

ציפור בריאה

התנהגות

בריא = פעיל, מתעניין בסביבה

חולה = לא פעיל, שקט, יושב על הרצפה, ראש תחוב בגוף,
אדיש, מדוכא

אכילה ושתייה

בריא = נורמלי

חולה = לא-סדירות, ירידה בהם, בשלב ראשון יורדת אכילה

ציפור בריאה

ניצוי

בריא = מלא, חלק, מבריק

חולה = מפוזר עם אזורים חשופים RUFFLED

מראה בלתי-סימטרי עמום

ציפור בריאה

עיניים

בריא = פתוחות, מבריקות

חולה = חצי-סגורות (בדלקת עיניים סגורות
לגמרי)

סימני מחלה בציפורים

חוסר פעילות

עיניים סגורות רוב הזמן

Ruffling ניצוי מפוזר

Droopy כנפיים שמוטות

עמידה שפופה על הענף

הפסקת/ירידה שירה ודיבור

הפסקת אכילה

נשימה רעשנית – מהירה "שטוחה"

איטית

התעטשויות מרובות

הפרשות מהאף

Tail bobbing במקביל לנשימות

סימני מחלה בציפורים - המשך

מתיחת צוואר (להקלה על מעברי הנשימה)
הקאות - שונה מרגורגיטציה
הצטברות אדמה, חול, לכלוך ב- VENT "PASTA"
נשירת נוצות ללא צמיחת נוצות חדשות
דימום
ירידה במשקל הגוף
התנפחות "ציפור נפוחה"
שינויים בשתיה - שתיית יתר או הפסקה/ירידה בשתיה
שינויים בהתנהגות נורמלית
שינויים בהפרשות - שלשול, עצירות, השתנת יתר
שינויים בפעילות כללית
ירידה בפעולת סרוק וניקוי נוצות
תנועות ראש עצבניות
שינויים בשתן (צבע, סטרוקטורה)
שינויים בלשלשת (צבע, סטרוקטורה)

טיפול עזרה ראשונה

■ מנורת חימום

■ למצוקה נשימתית TYLAN במים במשך 5 ימים – שבוע הפסקה – ועוד 5 ימים – כך במשך חודש, משמש גם במצבי עקה כלליים

מצבים כלליים

ציפור "נפוחה"

Ruffled feathers

שלשול

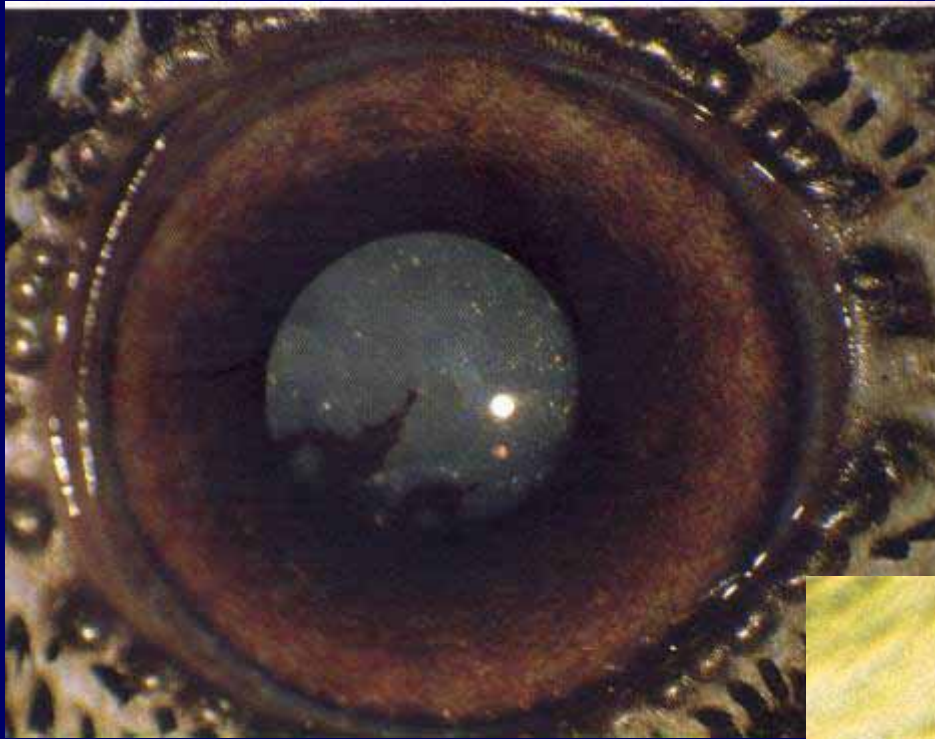

נשימה קשה – מקור פעור

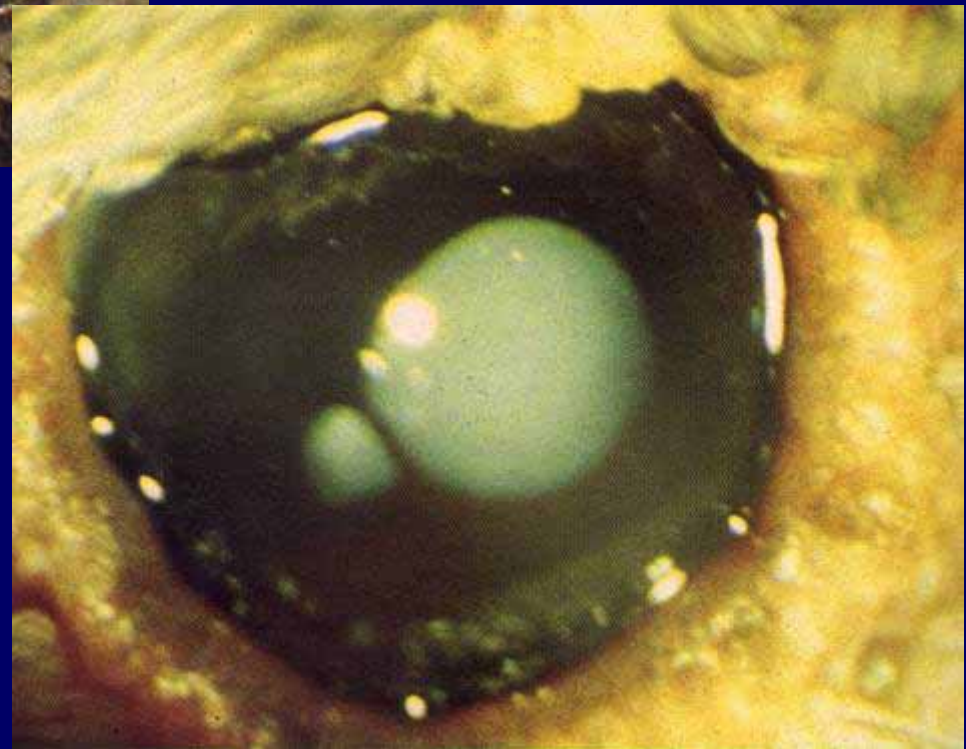
פצע ברגל שהחלים

קטרקט – נפוץ בכנרים
(תורשתי)

יושבים רבות על הרצפה,
נמנעים מלעוף כי קיבלו מכה

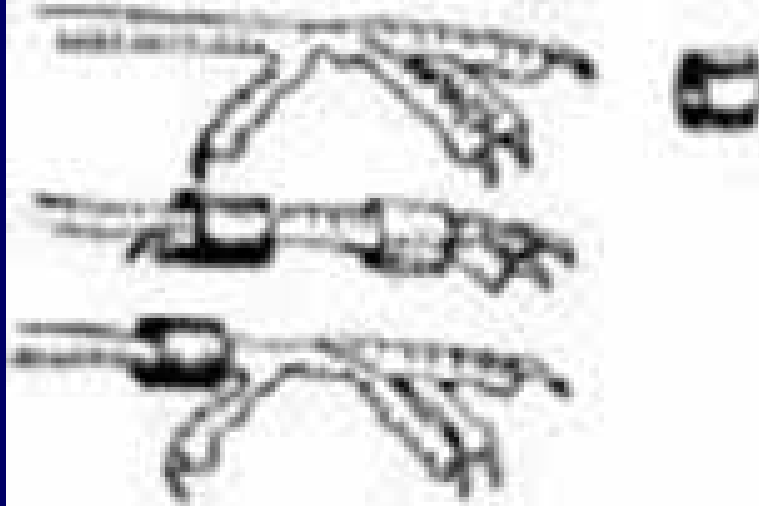
איבוד נוצות והצטלקות העור בגלל תזונה לא-מאוזנת
רק גרעינים – המצב משתפר עם איזון התזונה

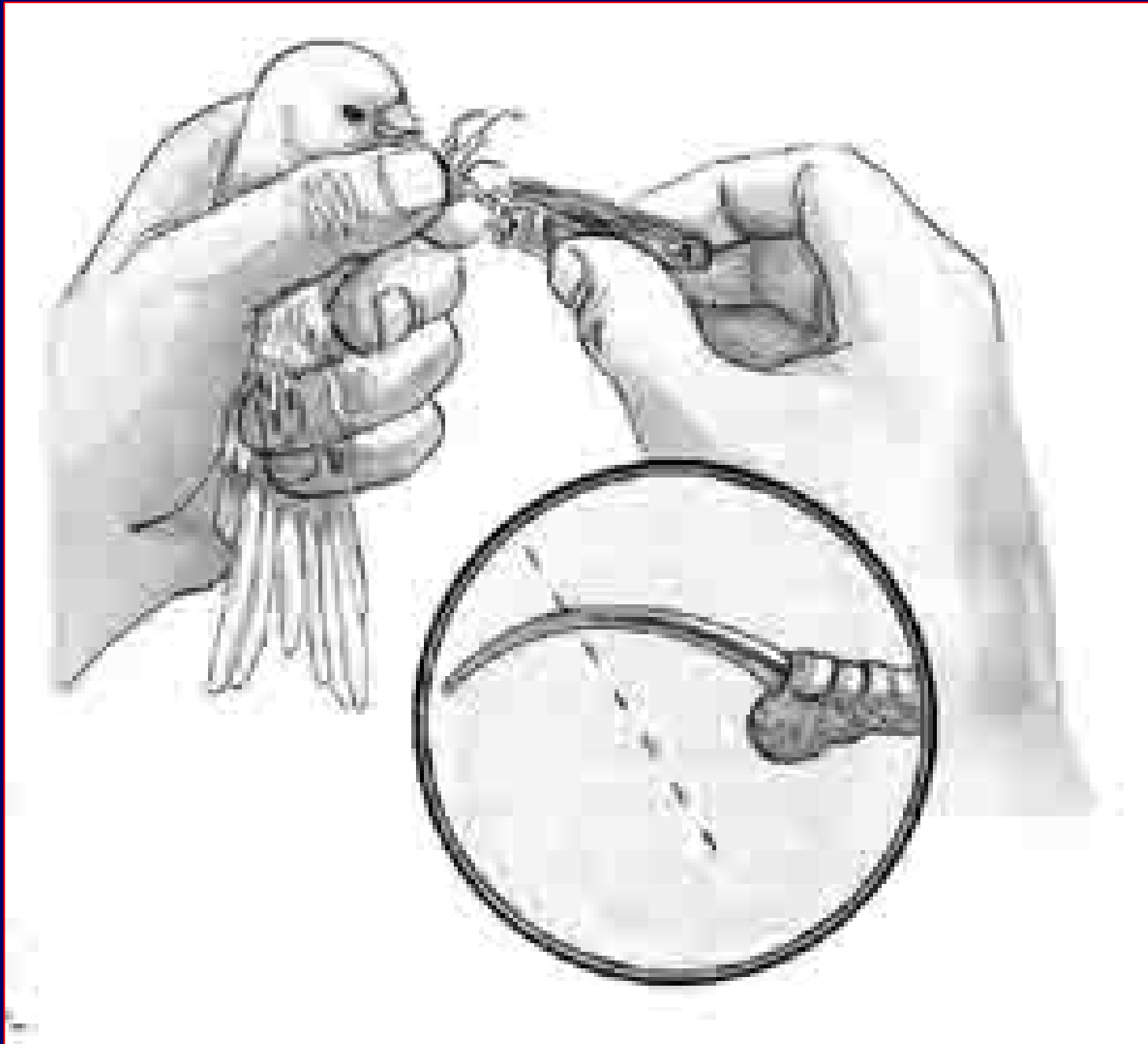

שבר ברגל של כנר

ביצה כלואה

- אופייני יותר לציפורים קטנות
- לרוב 1 או 2 ביצים לא מצליחות לצאת, בד"כ שמים לב כעבור 4-7 ימים
- נגרם מתזונה לקויה, חוסר סידן ALL-SEED DIET
- ביצים גדולות מדי, מעוותות
- ריבוי הטלות
- ירידה פתאומית בטמפ', לחות נמוכה
- השמנה
- תת-תזונה
- תורשה
- סטרסים ועוד

ביצה כלואה

- חימום, העלאת לחות
- מסג' ידני בבטן עם מים פושרים, שמן
- סידן
- אוקסיטוצין
- אם אין ברירה לשאוב תוכן הביצה במזרק ולנקות את הקליפות, מקריבים את הגוזל
- נוזלים, דקסטרוז, ויטמינים
- הציפור לבד במקום שקט וחם

ציסטות של נוצות (feather cysts)

- התפתחות לא תקינה של הנוצה מתחת לעור
- ציסטות נפוחות 1 או כמה בעיקר בכנפיים, אפשרי גם בגב וחזה
- לעיתים בעקבות החלפת נוצות
- נפוץ בכנרים
- טיפול במקרה הצורך – ניתוח, יש לשלוף הנוצה עם זקיק הנוצה
- דיאטה מניעתית: הכללת חומצות אמינו מסוימות ולציטין
- יש שנותנים יוד במי שתיה (0.1 מ"ל ל-50 מ"ל מים)

הסיבות להטלת ביצים כרונית

- סילוק ביצים שהוטלו - להימנע !
- נוכחות מתמדת של קופסת קינון - להימנע !
- משך אור ארוך באופן מלאכותי - להימנע !
- נוכחות קבועה של בן הזוג - להימנע !
- בעיה הורמונלית

- גידולים סרטניים לא נפוץ בכנרים
- באופן ספורדי ישנם כולל סיבוך של אבעבועות

100 ml

CALIERMISOL

—Antihelminthic—
(Injectable and oral)

30.86

LABORATORIOS
CALIER, S. A.
Pharmacological
Specialities

100 ml

GENTACALIER

—Injectable solution—

LABORATORIOS
CALIER, S. A.
Pharmacological
Specialities

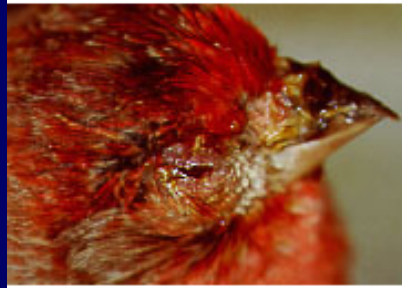
מחלות נגיפים החשובות

אבעבועות כנרים

- יכול להמית כמעט כל או כל הלהקה תוך כמה ימים
- דלקת עיניים, דימוע, דלקות עור
- "צורה רטובה" – פגיעה בלשון, גרון, בית-הבליעה
- "צורה יבשה" - גידולי עור
- "צורה סיסטמית" – דימוע, דלקת עיניים
- מועבר ע"י יתושים וחרקים עוקצים, מגע ישיר, פצעי עור, בנשימה, מאכילת גלדי עור נגועים
- אין טיפול ספציפי, אנטיביוטיקה נגד זיהום משני, יוד או חיטוי הפצעים -
מרקורוכרום, אלכוהול ; ויטמין A
- שמפו תינוקות על הצלקות
- מעוררי חיסון (אכינצאה)
- מניעת יתושים (כילות, רשתות, מלכודות, זמזמים, אינסקטיצידיים)

Recognizing Conjunctivitis

Sign of conjunctivitis include red, swollen, watery, or crusty eyes.

All photographs
courtesy of the
**Wildlife Pathology
Unit Staff of the
New York State
Department of
Environmental
Conservation**

Raymond Belhumeur

Christine Warneck

אבעבועות כנרים בגולדיאן פינק

אבעבועות בלהקת כנרים – 90% תמותה תוך מס' ימים

■ חיסון אבעבועות POXIMUNE, POULVAC

■ נגיף חי מוחלש

■ שריטה במשולש הכנף

■ לפחות בגיל חודש

■ 0.01 מ"ל לכל כנרי

Poulvac[®] Canary Pox FOI

Vaccino vivo modificato, inattivato contenente il ceppo KP-1 del virus del vaiolo dei canarini

Flacone da 50 dosi + diluente

Per uso veterinario
Da vendersi dietro presentazione di ricetta medico veterinaria

COMPOSIZIONE per dose: Principi attivi: Virus vivo del vaiolo dei canarini, ceppo KP-1 non marso di 10⁶ U₅₀/dose.
Indicazioni: Utilizzare il vaccino sui canarini e fringuelli sani per ridurre una eventuale атаа contro il vaiolo.

Dosaggio e somministrazione: Sottocutaneo tra singola dose scuotendo la parte della siringhetta, inserirsi nella soluzione vaccinale, sterzamento sulla cute del canarino.

Programma vaccinale: Canarini Ceneri: tutti i canarini presenti nell'allevamento devono essere vaccinati con una singola dose non più tardi dell'inizio di giugno. La prima vaccinazione deve essere effettuata all'età di 5 settimane. Canarini non saccobulvanti, anfranto vaccinati a parte.

Vaccinazione di richiamo: Una singola vaccinazione di richiamo deve essere effettuata una volta l'anno non più tardi dell'inizio di luglio.
Controindicazioni: Non vaccinare animali malati. Non vaccinare gruppi di animali separati con lo stesso flacone di vaccino.

Precauzioni speciali per l'eliminazione del prodotto inutilizzato o materiali di rifiuto: Distruggere ogni rimanenza di vaccino mediante inattivazione. Non disperdere i contenitori nell'ambiente. Il contenitore vuoto ed il prodotto non utilizzato deve essere abbattuto in acido o con le disposizioni relative allo smaltimento dei prodotti inactivati.

Conservazione: Conservare a temperatura da +2° a +8°C, al riparo dalla luce. Evitare l'esposizione al calore ed alla luce solare diretta.

Non congelare. Tale temperatura in determinati anche durante i trasporti.
Tempo di sospensione: Non partorire.
Conservazione: Flacone di vaccino da 50 dosi - flacone di diluente.

ARC n° 103528014
Tribunale ARC
Fort Dodge Animal Health S.p.A.
Via Mazziniana, 10
04015 Agilia
Officina di produzione:
Fort Dodge Animal Health, Wasp - Italy/EEC

BARCODE

Scansione del codice a barre per verificare l'autenticità del prodotto e il numero di lotto.

Lotto:
Scad:

10048016

פוליומה

- בעיקר בפינקים, פחות מוכר בכנרים
- תמותת גוזלים בגיל 10-14 ימים ללא סימנים ספציפיים
- במי ששורד נשאר ניצוי גרוע, נוצות חתוכות ומעוותות, לעיתים נפגע גם המקור
- קשיי תעופה

נגיפים נוספים

- ניוקסל – נגיפי פרמיקסו 1, 2, 3 – מחסנים בחו"ל, בישראל לא מחסנים
- בכנרים ניוקסל (PMV1) כמעט לא עושה סימנים קליניים בניגוד לעופות אחרים כולל פינקים
- PMV2 – ללא סימנים, לעיתים דלקת ריאות, הקאות, תמותה – מוכר בעיקר בצ. שיר בבר לא בכנרים
- שפעת עופות – לא היה בכנרים

© 2007 Photo Courtesy of:
Freddy Pineda, Miami, FL - Casa Canary
<http://www.casacanary.com>

חיידקים

שלשולים, מחלת מעיים

דלקות עור

- א. קולי
- *סלמונלה
- קמפילובקטר
- ירסיניה
- קלוסטרידיום
- סטפילוקוקים
- סטרפטוקוקים
- ליסטריה – סימנים עצביים: רעידות, סיבובי ראש, שיתוק
- חיידקים מיוחדים: כלמידיה (כלמידופילה), מיקופלזמה, שחפת
- חיידקים רבים נוספים

- * סלמונלה – חיידק מעי שפוגע גם בשלד ובמפרקים – רעידות, כנפיים שמוטות, שיתוקים

- טיפולים אנטיביוטיים, לפי בדיקות מעבדה לבידוד החיידק וקביעת סוגו ורגישות לאנטיביוטיקה
- משתמשים במגוון תרופות: סולפה-טרימתופרים, אמוקסיצילין ("מוקסיפן"), אוקסיטרציקלין, דוקסיציקלין, אנרופלוקסצין ("בייטריל"), אריטרומיצין, ג'נטמיצין, ועוד

■ **אמוקסי** - 3 מ"ג / כנרי 3 ביום בפה או 200-400 מ"ג / ליטר מים או
300-500 מ"ג / ק"ג SOFT-FOOD

■ **ג'נטמיצין** - 0.2 מ"ג / כנרי 2-4 ביום לא נוח וגם פוגע בכליות – עדיף
טוברמיצין

■ **טילאן** – נגד סטרס כללי, מצוקה נשימתית לא ספציפית מיקופלזמה –
0.4 מ"ג / כנרי 3 ביום – או כתרסיס לעיניים בדלקת עיניים לדלל במים
10%

■ **בייטריל** - 0.2 מ"ג / כנרי 1-2 ביום בפה או במים 100-200 מ"ג / ליטר
לתת לפחות שבוע, לגוזלים לתת מינון נמוך של 50 מ"ג / ליטר כי עלול
לפגוע בהתפתחות השלד

מיקופלזמה

- בכנרים קשיי נשימה, נשימת בטן עם "נענועי זנב" (tail bobbing)
- מטפלים בטילוזין ("טילאן 200"), אריטרומיצין, בייטריל, טטרציקלינים

שחפת

- רזון וניוון במבוגרים
- לפי החוק אסור לטפל אלא להשמיד את הציפורים בגלל בריאות הציבור

CHLAMYDIA

נדבקה מתוכי בחידק מסוכן

ואושפזה בביה"ח במצב קשה

מאת יעל אבייצחק

אשה בת 50 מירושלים, שקנתה תרבו בחנות לחיות מחמד, נדבקה מהציפור במחלה קשה, ואושפזה בביה"ח בביקר חולים, כשהיא סובלת מרלקת האית תרי

סה.
המחלה, מועברת על תוכים ובעלי כנף, שנוצותיהם נושרות ומתעופפות, בעיקר בעונת האביב.
האשה הגיעה לפני מספר ימים לכיתה חולים ביקר-חולים בירושלים, כשהיא טיב לת מחוס גבוה. טיפול תרופתי שניתן לה לא שיפר את מצבה, והרופאים החלו לחשוד כי מדובר במחלה נדירה. כשתחקרו הרופאים את התולה, התברר כי לפני כחודש קנ תה תוכי כמנות בירושלים. לאור מידע זה, העלו הרופאים את ההשערה, כי האשה נדבקה מהתוכי במחלה הנדירה "פסיטקוויס". מחלה זו מועברת מבעלי כנף לבני האדם. עונת ההדבקה הנפוצה ביותר היא האביב.

דרכי הנשימה

החידק הגורם למחלה, "קלמידיה פסיט קי", נמצא על-גבי נוצות התוכים ובהפרשור תיהם, וחודר לגוף האדם כאמצעות דרכי הנשימה. בעונת האביב, עונת הניקיונות, מתרבה המגע של בני-האדם עם כלובי החי וזו הוולות, וכך נרלים הסיכויים להדבק בחידק המסוכן.

לאחר שאיבחנו הרופאים את מחלתה של האשה, החל בטיפול נמרץ בעזרת אנטיביוטי. הטיפול, שיפר את מצבה של האישה באופן משמעותי.

המומחה למחלות ויהומיות בביה"ח ביי קור-חולים, ד"ר אפרים הלפרין, הודיעה ללישכת הבריאות המחוזית, על המחלה הנדירה.

כדי להימנע מקניית ציפורים נגועות ב"פסיטקוויס", מיעץ ד"ר הלפרין לדרוש אישור תקף של וטרינר המעיד עליכ שהיה אינה נושאת את המחלה המסוכנת.

26/10/95
10/4/95

דררת (פסיטקוזיס, אורניתוזיס, מחלת התוכים, תוכית)

"מחלת התוכים" בשמה הנפוץ נישאת על ידי ציפורים ובעיקר תוכים. ברוב המקרים, סימני המחלה בציפורים לא נראים לעין ואבחונה יכול להיעשות אך ורק על ידי בדיקת מעבדה וטרינרית. הטיפול בציפור החולה קל ופשוט.

המחלה נגרמת על ידי חיידק תוך-תאי כלמידיה ומתבטאת בציפורים בעיקר כמחלה של מערכת הנשימה ואפשרי גם מע' העיכול. השלשול מכיל חיידקים, ההפרשות שהתייבשו מתפוררות בקלות והופכות לאבק שנשאף על ידי המטפל (למשל, בעת ניקוי הכלוב), ובעיקר ארוסולים בנשימה וחלקיקי נוצות ואבק נושאי החיידקים.

דררת (פסיטקוזיס, אורניתוזיס, מחלת התוכים, תוכית)

ההדבקות באדם בד"כ אינה חמורה ולעתים קרובות חולפת ללא כל סימנים. כאשר מופיעים סימני המחלה, הם מזכירים סימני הצטננות (חום מתנדנד, צמרמורות, כאבי ראש, חוסר תיאבון) שלרוב חולפים אף הם ללא כל טיפול. לעתים נדירות המחלה מתפתחת לשיעול ש"אי אפשר להיפטר ממנו" או דלקת ריאות, הרגשת מחנק, ובמבוגרים מעל גיל 50 המחלה עלולה להיות אף חמורה יותר.

מניעת המחלה - בדיקה וטרינרית של ציפור המחמד והחלפה יומית של הנייר בתחתית הכלוב לפני שהלשלשת מספיקה להתייבש.

סימני כלמידיה בציפורים

אקוטי: סימני מחלה כלליים: דיכאון, אפאטיות, עייפות,

נוצות מפוזרות (ruffled), אנורקסיה, רזון

סימני דלקת דרכי נשימה עליונים: נזלת, דימוע,

קוניוגטיביטיס/ריניטיס, סינוזיטיס אינפרה/סופרה-אורביט

התעטשויות מרובות עד חרחור, קשיי נשימה,

ירידה בהשמעת קולות, צרידות, הפסקת שירה (כנרים)

או דיבור (תוכים)

שלשול (צבע ירוק בהיר-צהוב בגלל הפטיטיס)

טמפ' גוף נמוכה

כרוני: חולשה, ניצוי לא יפה, תחלואות חוזרות ונשנות,

בעיקר "הצטננויות" מרובות, שלשול כרוני

לעיתים סימנים עצביים: רעידות, טלטולי ראש, סיבובי ראש,

התכווצויות (בקוקטיילים שיתוק הרגליים)

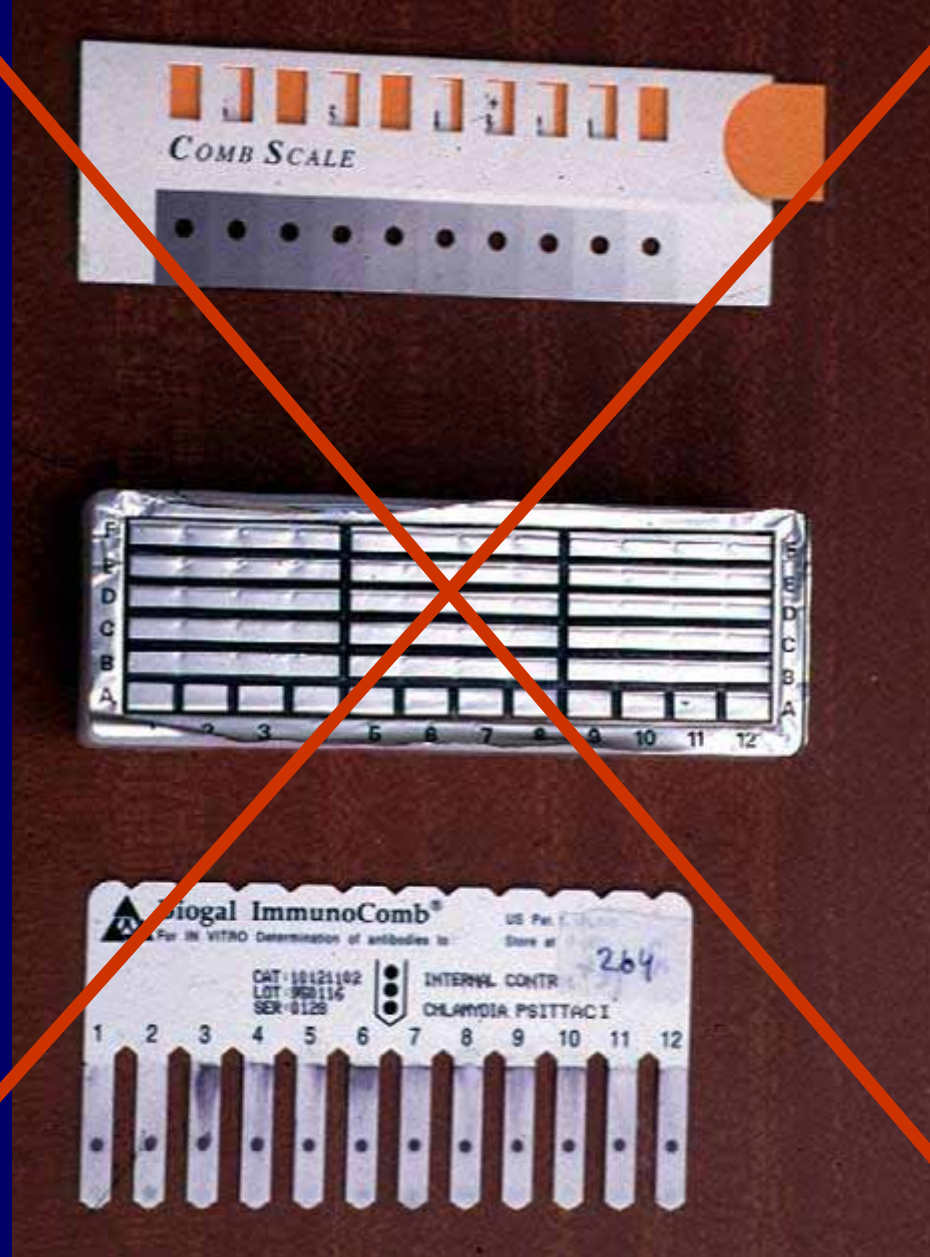
אסימפטומטי: חולים רק בעקבות סטרס, או לא חולים ורק מפרישים חיידקים

(shedding) לסביבה (נפוץ בקוקטיילים)

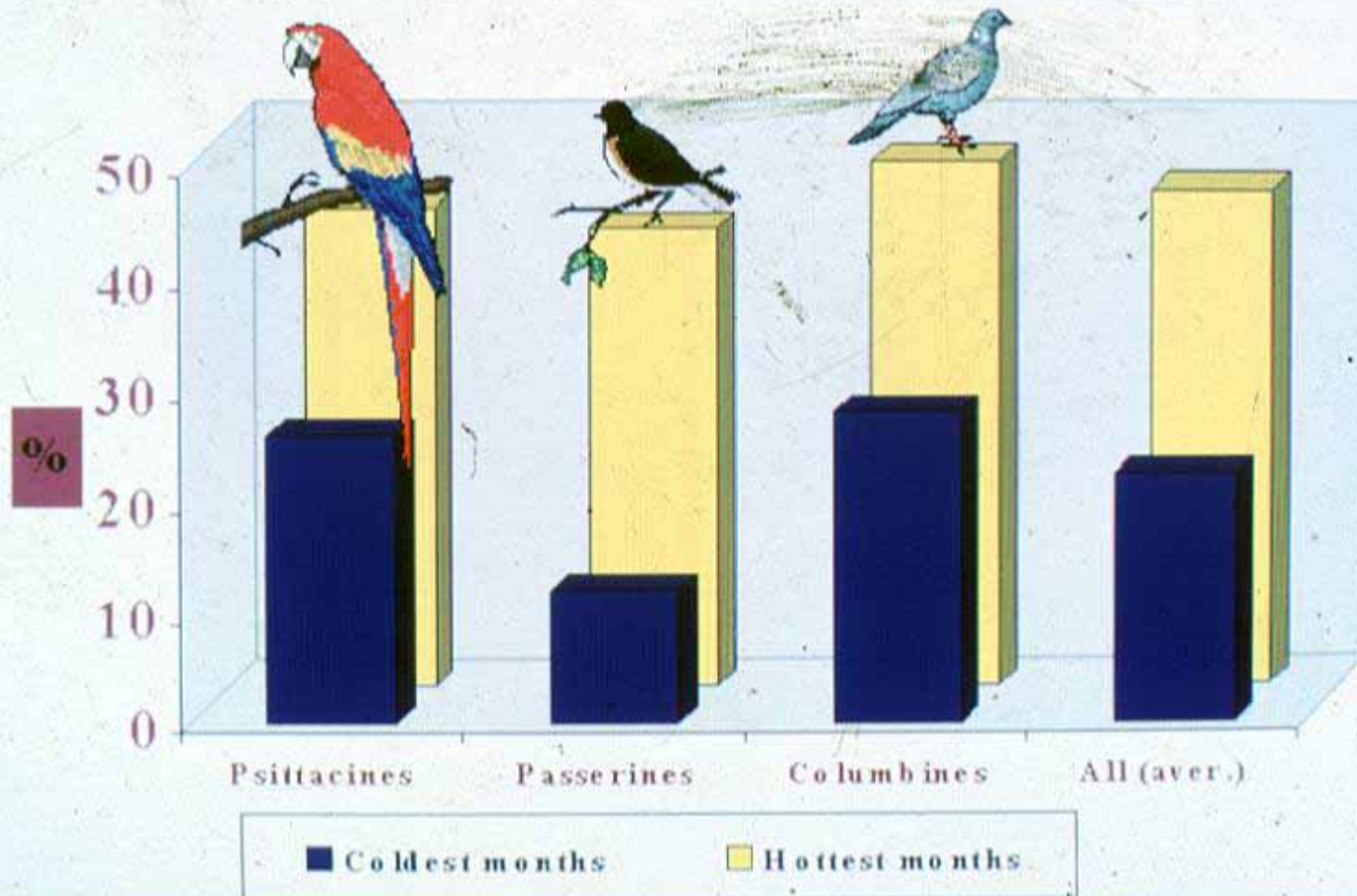
% חיוביים לכלמידיה בסקר

סדרה	No.	%
תוכיים	2706	39.0
ציפורי-שיר (כנרים, פינקים...) <u>הרבה פחות</u> <u>מאשר בתוכים</u>	565	26.2
	452	35.4
יוניים	404	35.9
	164	38.5
	70	19.2

ערכת נוגדנים לכלמידיה אימונוקומב – לא מתאים לכנרים

Chlamydia prevalence in the three important orders of pet birds: hottest vs. coldest months

כלמידיה באדם

- תקופת הדגירה 1-3 שבועות
- אין הדבקה מאדם לאדם
- סימני המחלה הם בין מחלה דמויית-שפעת למחלה סיסטמית קשה כולל דלקת ריאות (Atypical pneumonia) ולעיתים פגיעה מוחית
- הסימנים: כאבי ראש, צמרמורות, חום גבוה עולה ויורד, בחילות, חולשה, "הרגשת מחלה", כאבי שרירים, שיעול יבש לעיתים עם קשיי נשימה, הרגשת חנק, לחץ בחזה, אפשרי פריחה, בנשים הרות סיכון להפלה (בעיקר ב-3 ח' ראשונים) או פגיעה בעובר (עיוורון ...)

טיפול אנטי-כלמידיאליים

DRUGS OF CHOICE - TETRACYCLINES ■

- Chlortetracyclines (CTC) in food 500-5000 ppm (g/ton)
in poultry usually 400-1000 ppm
recommended 2 wks.
- Oxytetracyclines (OTC) in drinking water or food – same doses
or IM injection in large birds or pet birds (muscle necrosis !)
100 mg/kg
Ca chelation ! Hemorrhages – need vitamin K !
- Doxycycline in food 1000 ppm or IM injection 75-100 mg/kg
in pet birds 5-6 X every 5-6 days
or in water 200-800 mg/l
50 mg/kg/day = 1 g/l
less Ca-chelated

ALSO: QUINOLONES (Enrofloxacin "Baytril") in food for pet birds 250-1000 ppm ■
Macrolides (Erythromycin, Azithromycin)

In vitro also Penicillins - bacteriostatic ■

In addition: Vitamins (esp. B-complex)
Disinfection, cleansing
Stress prevention

פטריות

אספרגילוס

- פטריות נפוצות בסביבה שבד"כ לא גורמות מחלות אלא שבציפורים עם מע' חיסונית ירודה – או בעומס נבגים גבוה – גורמות מחלת נשימה או פגיעה במערכות אחרות
- הטיפול קשה, טיפולים באמפוטריצין B (מסיס במי שתיה) או יטרקונזול במתן לפה יחסית יעילים
- ניתן לנסות גם נבוליזציה – השאפת גז עם תרופה
- הגישה הנכונה זו מניעת התחלואה

Candida albicans

- נדבקים אחרי טיפול ממושך, חוזר או במינון גבוה מדי של תרופות אנטיביוטיות (במיוחד טטרציקלינים) שמוביל לדיסבakterיוזיס
- אין סימנים ספציפיים למעט: דיכאון, דלדול גופני, חוסר מנוחה, חיוורון, ניצוי מפוזר
- במצב דלקת הזפק (זפקת) – רגורגיטציה (פליטת מזון מהזפק ובית-הבליעה)
- מוביל ל-malabsorption

סימנים קליניים

- ★ דיכאון ואובדן משקל.
- ★ תיאבון מצוין אך בבחינת קערת המזון נמצאות כמויות גדולות של מזון טחון דק לאבקה.
- ★ רגורגיטציה של ריר וזרעים הנשארת דבוקה סביב המקום (איזור המסיכה).
- ★ זפק ריק.
- ★ ציפורים מסוימות ימתחו את צווארן ויחזרו על תנועות "gag"
- ★ הקאות, לעיתים דמיות.
- ★ שלשול.
- ★ קיים שוני ניכר בהתקדמות המחלה בין הפרטים.

טיפול

- * נוסו מספר אנטיביוטיקות ללא הצלחה (פטריה!).
- * כלורהקסדין-גלוקונט במי השתיה עצר את התפשטות המחלה אך לא ריפא את הציפורים הנגועות וכמו כן בטיחות השימוש בו בטווח הארוך מוטלת בספק.
- * החמצת המזון/מי השתיה.
- * העלאת ריכוז המזון הגס ביחד למרוכז במנה.
- * נוסו מספר טיפוליים אנטי-פטרייתיים – ניסטטין, קטוקונזול ואמפוטריצין B שאכן פעלו אך כנגד השניים הראשונים התפתחה עמידות. כיום ניתן להשיג אמפוטריצין B בפרפציה מסיסה במים שניתן להוסיף למי השתיה הנקראת: Megabac-S.
- * הורדת pH קיבת הבלוטות ויצירת תחרות על אכלוס צינור העיכול ע"י מתן אוראלי של תרחיף חיידקי לקטובצילוס.
- * הפרדת הביצים מציפורים נגועות, חיטויין והאכלת יד של הגוזלים המוחזקים בבידוד.

MEGABAC-S

Active constituent: Amphotericin B - 2% Dose Rate - Mix 250 mg in 50 mL of distilled or purified water. Treat for 10 days.		Target Species: All avian species susceptible to Megabacteria. Availability Powder: 40 g
Other Applications Effective against other yeast and fungal infections of the gastrointestinal system (e.g.: Candida).		

Storage - Megabac S must be stored in the original Vetafarm air tight container at less than 25 °C. Avoid exposure of the powder to light for extended periods.

Megabac S is a unique water soluble formulation of Amphotericin B. Megabac S has proven effectiveness against megabacteria in caged and aviary birds.

The active within Megabac S is not absorbed from the gut, nor does it affect the normal gut flora of the bird therefore treatment of the affected bird is completely safe.

Diagnosis of megabacteria may be difficult. Not all infected birds shed the organism in their droppings, so false negative tests do occur. The most accurate method of diagnosis is the Gram stain of the proventricular mucosa at necropsy. Avian veterinarians and pathology laboratories can perform this test.

Treatment time is normally 10 days, during this time no other water source should be offered. For treatment in wet cold or foggy weather, birds must be housed indoors. Treated water should be changed daily. Protect treated water from sunlight. The preferred method is to use the Vetafarm UV protected medication drinker. The Medication drinker also allows the water intake to be monitored. If a particular bird is not

■ ניסטטין – בפה 4000 יחידות בינלאומיות / כנרי
7 - 14 ימים

■ אמפּוּ B MEGABAC – 250 מ"ג / 50 מ"ל מים
10 ימים

■ קלינפרם (אנילקונזול) – נר עשן – 200-300 מ"ג /
מטר מעוקב נפח חדר – 30 דקות

חסר ויטמין איי בציפורי נוי

- מחלת החסר התזונתי הכי נפוצה בהם
- לרוב נובע מארוחה המבוססת כולה או רובה על זרעים, ללא פירות וירקות טריים
- יכולים להופיע אבצסים עם אקסודציה סביב העיניים (PERIORBITAL) או בסנטר
- מופיעה מטפלזיה סקוואמוטית של אפיתלים בעיקר בחלק העליון של קנה-הנשימה
- עולה רגישות למחלות
- נפגעת איכות הנוצות

מקורות מזון עם כמות גדולה של הויטמין

■ ברוקולי, תירס, גזר, מלון, אפרסק

■ יש גם ב-:

■ שמן דגים, כבד מבושל, חלמון ביצה, אפרסק, גזר, דלעת, תפוז"א
מתוק (בטטה), תרד, פטרוזיליה

■ כמעט ואין בזרעים

(c) 2000, Gretchen E. Kaufman

VITAMIN A

טווח מינונים בספרות

5,000 IU/Kg – 100,000 IU/Kg

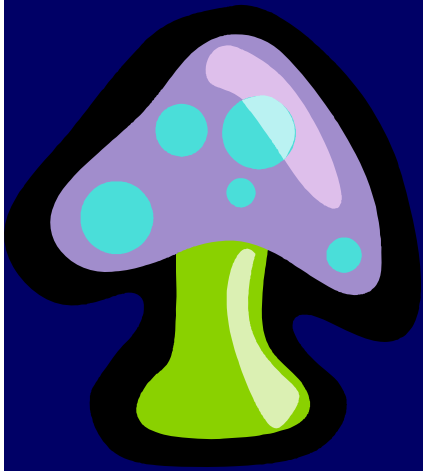
Average 50,000 IU/Kg

IM

Every 7-10 days

פטריות עור

- התקררחויות
- שתיים חשובות מיקרוספורום וטריכופיטון
- שטיפות מקומיות עם כלורהקסידין

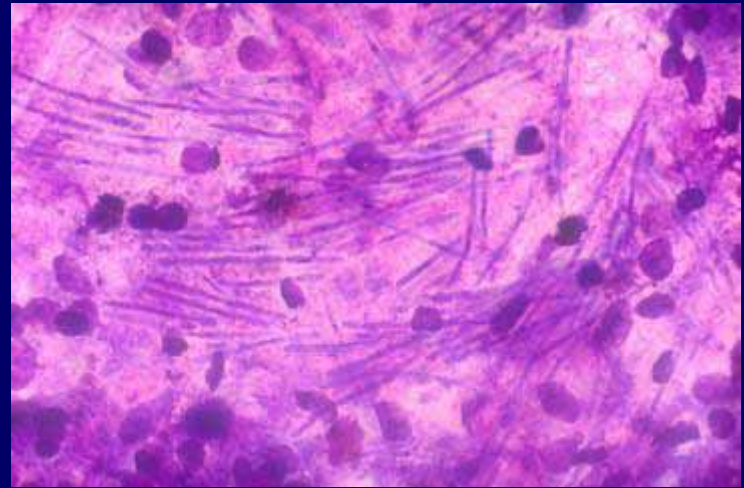

MEGABACTERIA

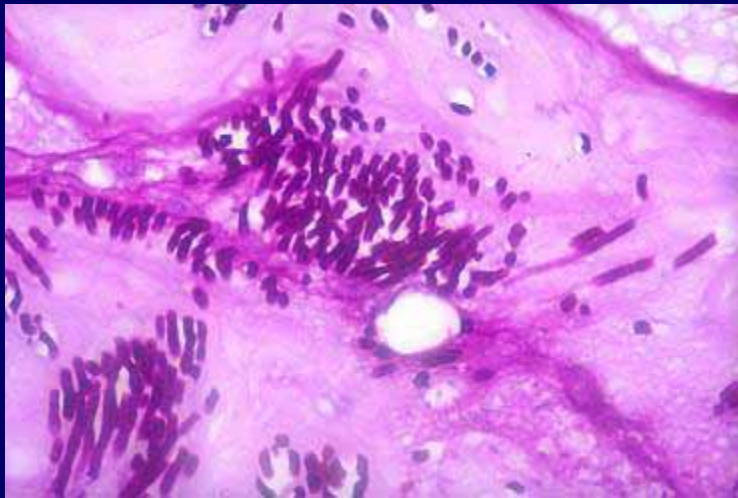
- Megabacteria תוארו לראשונה לפני יותר מ-20 שנה. בתחילה נחשב לפטריה ולאחר מכן, בעקבות ממצאי מיקרוסקופ אלקטרוני, נחשד כחיידק (לקטובצילים?) אך הסטטוס הטקסונומי שלו היה שנוי במחלוקת כמעט עד היום -
- כיום התברר בשיטות מולקולריות שמדובר בפטריה!

מגהבקטריות

צביעת H&E

צביעת PAS

ללא צביעה

סימנים קליניים

- * דיכאון ואובדן משקל.
- * תיאבון מצוין אך בבחינת קערת המזון נמצאות כמויות גדולות של מזון טחון דק לאבקה.
- * רגורגיטציה של ריר וזרעים הנשארת דבוקה סביב המקום (איזור המסיכה).
- * זפק ריק.
- * ציפורים מסוימות ימתחו את צווארן ויחזרו על תנועות "gag"
- * הקאות, לעיתים דמיות.
- * שלשול
- * קיים שוני ניכר בהתקדמות המחלה בין הפרטים.

טיפול

- * נוסו מספר אנטיביוטיקות ללא הצלחה.
- * כלורהקסדין-גלוקונט במי השתיה עצר את התפשטות המחלה אך לא ריפא את הציפורים הנגועות וכמו כן בטיחות השימוש בו בטווח הארוך מוטלת בספק.
- * החמצת המזון/מי השתיה.
- * העלאת ריכוז המזון הגס ביחד למרוכז במנה.
- * נוסו מספר טיפוליים אנטי-פטרייתיים – ניסטטין, קטוקונזול ואמפוטריצין B שאכן פעלו אך כנגד השניים הראשונים התפתחה עמידות.
- * כיום ניתן להשיג אמפוטריצין B בפרפרציה מסיסת מים שניתן להוסיף למי השתיה הנקראת: Megabac-S.
- * הורדת pH קיבת הבלוטות ויצירת תחרות על אכלוס צינור העיכול ע"י מתן אוראלי של תרחיף חיידקי לקטובצילוס.
- * הפרדת הביצים מציפורים נגועות, חיטויין והאכלת יד של הגוזלים המוחזקים בבידוד.

מחלות זואונוטיות עיקריות מציפורים

- כלמידיה
- סלמונלה
- קדחת מערב הנילוס (יונים, ציפורי בר: דורסים, חסידות...)
- פטריות (אספרגילוס, קנדידה)
- טפילים חיצוניים: פרעושים, קרדיות ...
- טוקסופלזמה
- שפעת עופות (נדיר בציפורים, בישראל לא אובחן בהן)
- בעופות משק (תרנגולות, הודים, אווזים...) - מחלות נוספות רבות

סלמונלה

מחלת מעיים קשה באדם. מקורה בעיקר ממוצרי מזון נגועים מהחי (מזון מקולקל). למרות שזו המחלה הזואונוטית הנפוצה ביותר – הדבקות מחיות מחמד נדירה ביותר. אם זאת, ראוי לציין שהמחלה נישאת על ידי ציפורי נוי (תוכים ואחרים) וזוחלים בעיקר צבים. נטילת ידיים אחרי נגיעה בבעלי חיים אלו ימנעו הדבקות במחלה.

סלמונלה – סימנים בציפורים

חולשה

חוסר תיאבון

שלשול (ירוק)

בעיקר ביונים אפשרי דלקת פרקים בעיקר בכנף
דלקת לחמית העין (קוניוגיביטיס)

הידבקות

לשלשת

הפרשת העיניים

מגע

טפילים חיצוניים: קרדיות

- קרדיות שקיקי-אוויר: סימנים נשימתיים: התעטשות, שיעול, חרחורים, נזלת, צפצופים, קשיי נשימה
- קרדיות עור: גדילה פרועה וצלקתית של העור בעיקר בכפות-הרגליים
- קרדיות נוצה: התגרדות

SCALY LEG

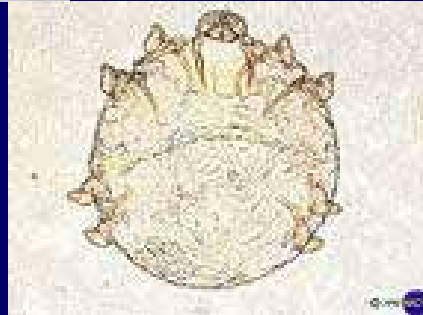
© 2008 - Photos courtesy of Chris Zogopoulos

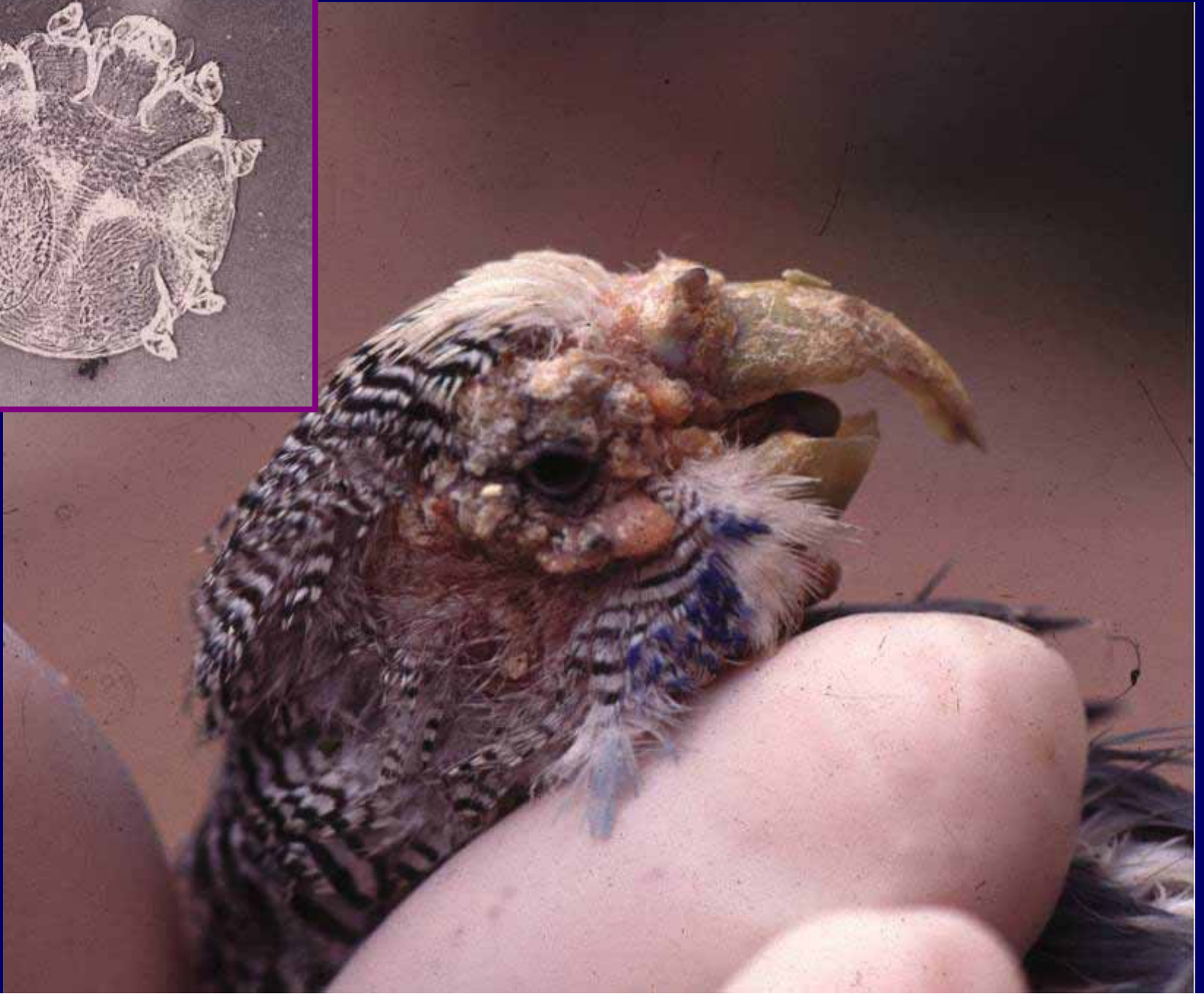
- הטיפול איבומק 1% (איברמקטין) ניתן להשתמש בתכשיר בקר אבל למהול 1:20 עד 1:50 בפרופילן גליקול ולשים טיפה על עור חשוף (טיפת אלכוהול) בעורף ("SPOT-ON") או טיפה בפה
- לחזור כעבור 12-14 ימים (טיפול אחד יחסל רק קרדיות בוגרות ולא ביצים), מומלץ גם פעם שלישית
- מומלץ לטפל כל 4-6 חודשים
- מטפל בכל טפילי העור וגם בתולעים
- כשזה ברגליים – לטבול הרגליים בשמן כל 3-4 ימים במשך שבועיים, ניתן לשטוף עם וזלין, שמן תינוקות, שמן זית

- טיפולים באיבוק או ריסוס בזרחנים אורגניים אינם מותרים בעופות כיום
- טיפול בקרבמטים הקיים בעופות משק – לא בכנרים
- מותר שימוש בפירטרואידיים, פירטרינים – כגון פלימט סופר (פרמתרין)

קנמידוקטס Knemidocoptes

טפילים חיצוניים נוספים

- כינים – בכנרים קיים יותר מאשר בתוכים
- סימנים: חוסר מנוחה, סימני נשיכה, ניקור עצמי מרובה, נזק לפלומה
- יש כינים נושכות שגורמות פצעים – נעות מהר על כל נוצות הגוף
- יש כינים לועסות/מוצצות שמוגבלות לאזורי גוף מסוימים ונעות באיטיות זוחלות
- אפשרי איבוק שבועי בפירתרין למניעה רק באזורים נגועים – לא לאבק סתם

טפילים פנימיים

■ קוקסידיה די נפוץ בכנרים (בעיקר אטוקסופלזמה) – יש לחפש תמיד בכנרים צעירים בעיקר שמרגישים לא טוב, רזון, שלשולים

■ באטוקסופלזמה רואים "כתם שחור" – השתקפות הכבד הכהה דרך העור

■ שוטוניות: טריכומונס, ג'יארדיה ואחרים

■ תולעים – יחסית לא נפוץ בכנרים, גם אין סימנים

תולעים

- עגולות, כולל קפילריה
- נמטודות של מע' הנשימה – סינגמוס טרכאה – קשי נשימה – קיים בצ. שיר בר (דרורים, זרזירים) פחות בכנרים
- שטוחות – מאכסן ביניים חרקים, חלזונות קטנים – ניתן להידבק מאכילת חרקים!
- תולעי כבד

מניעת תולעים

- **לבמיזול** (לבקול, בעבר קונקורט) נגד תולעים עגולות וקפילריה – יעיל מאוד, גורם לפליטת מזון (כמו הקאה, מכונה רגורגיטציה) – נדרש צום לפחות 12 שעות למניעת חנק – 100-200 מ"ג / ליטר 3 ימים לחזור כעבור שבועיים – לאחר טיפול להוציא כל הרפד כי התולעים לא מתות רק משותקות
- **פבנדזול** (פאנאקור) – משאיר סימנים בנוצות אם זה בנשירה
- **רעיל לכנרים**
- **פיפרזין** – מתפתחת עמידות תולעים – 5 מ"ג / כנרי בפה
- **פרזיקואנטל** (דרונציט) נגד ת' שטוחות – 0.1-0.2 מ"ג / כנרי בפה

הרעלות

- קוטלי-חרקים (פסטיצידים)

- חומרי ניקוי

- תרופות

- צמחי רעל בר ונוי

- מתכות כבדות: עופרת – מקור עיקרי לא במוצרי בית או סביבה אלא בפירות וגרעינים מסוימים, בשוקולד, קפה (באמצעת ארוסל מהאוויר) !!! לא נפוץ בכנרים בגלל לעיסה מוגבלת בהשוואה לתוכים

- גזים רעילים: CO, CO₂ בריכוז מעל 6% - מרדים,

אדי טפלון חמים (מעל 280°C)

הרעלת אתנול – מפירות מסוימים שמקפיאים ומפשירים ויש תסיסת שמרים מייצרי כוהל אתילי – הציפורים מתנדנדות וחצי משותקות כמו שיכור

HotSpot for Birds

PROTECT YOUR BIRD FROM POISONS AND TOXINS

PRINT THIS CHART AS A REMINDER OF WHAT CAN HARM YOUR PET

HARMFUL AND POISONOUS PLANTS

AMARYLLIS
 AVOCADO
 AZALEA
 BALSAM PEAR
 BANEERRY
 BEANS: Castor, horse,
 peas, navy, glory
 BIRD OF PARADISE
 BLACK LOCUST
 BLUE-GREEN ALGAE
 BOXWOOD
 CALLA LILY
 CHERRY TREE
 CHRISTMAS CANDLE
 CORAL PLANT
 DAFFODIL
 DEIFFENBACHIA
 EGGPLANT
 ELEPHANT'S EAR
 FOXGLOVE
 HEMLOCK
 HOLLY
 HYACINTH
 HYDRANGEA
 INDIAN TURNIP
 IRIS
 IVY ** ALL TYPES
 JAVA BEAN
 JERUSALEM CHERRY
 JIMSONWEED
 JUNIPER
 LARKSPUR
 LILY OF THE VALLEY
 LOBELIA
 LOOSEWEEED

MARIJUANA
 MAYAPPLE
 MISTLETOE
 MOCK ORANGE
 MORNING GLORY
 NARCISSUS
 OAK
 OLIVANDER
 PHILLODENDRON
 POISON IVY & OAK
 POINSETTIA
 PIKENEED
 POTATO
 PRIVET
 RHODOENDRON
 RHUBARB
 ROSARY PEAS
 SANDBOX TREE
 SKUNK CABBAGE
 SNOWDROP
 SWEET PEA
 TOBACCO
 VIRGINIA CREEPER
 WISTERIA
 YAM BEAN
 YEW

SOURCES OF TOXIC FUMES

ASBESTOS
 BLEACH / CHLORINE
 CARBON MONOXIDE
 *CIGARETTE SMOKE
 DIAZANON
 FLEA BOMBS & COLLARS
 FLOOR POLISHES
 FORMALDEHYDE
 HAIR DYE AND SPRAY
 HOUSE PAINT
 KEROSENE
 MATCHES
 MOTH BALLS
 NAIL POLISH & REMOVER
 OIL PAINT
 OVEN CLEANER
 *OVERHEATED NONSTICK
 COOKWARE **TEFLONS**
 PAINT REMOVER
 PERFUME
 PERMANENT WAVE SOLUTION
 PESTICIDES
 SHOE POLISH AND CLEANERS
 SPOT REMOVERS
 SPRAY STARCH
 SUNTAN LOTIONS
 SURGICAL ACRYLICS
 TOILET CLEANERS
 WAX

***THIS IS BY NO MEANS A COMPLETE LIST. IF YOU ARE UNSURE, READ THE LABEL, SEEK MORE INFO FROM MAKER. WHEN IN DOUBT, DON'T USE!!

EMERGENCY PHONE NUMBERS

REGULAR VET _____
 24-HOUR VET _____

MISCELLANEOUS INFORMATION

טיפול לא-קונבנציונליים ("הוליסטיים")

- צמח אכינצאה – משפר חיסוני
- שמן עלי קינמון – הורג חיידקים ונגיפים גורמי מחלה, גם פטריות, גם קוטל חרקים
- חומץ – יעיל נגד פטריות-חומץ תפוחים אורגני (3 כפות ב-4 ל' מים)
- גם פוטסיום ביקרבונט ("סודה לאפיה") 1 כף עם 1 כף שמן צמחי ב-4 ל' מים – נגד פטריות
- שמפו תינוקות – נגד אבעבועות, מסלק קטעי עור צלקתיים
- שמן דגים כמקור ויטמינים
- מקור סידן – סבידה (עצם דיונון), רסק קליפות ביצים, צדפות גרוסות
- ויטמין D – לשיפור השלד – ניתן לשים 2-4 טיפות במבחנת 100 מ"ל מים
- תמצית תה – לדלקות עיניים
- לקרדיות – בנזיל בנזואט, שמן פרפין – רק לזיהומים מינוריים, לא יועיל בזיהום מאסיבי

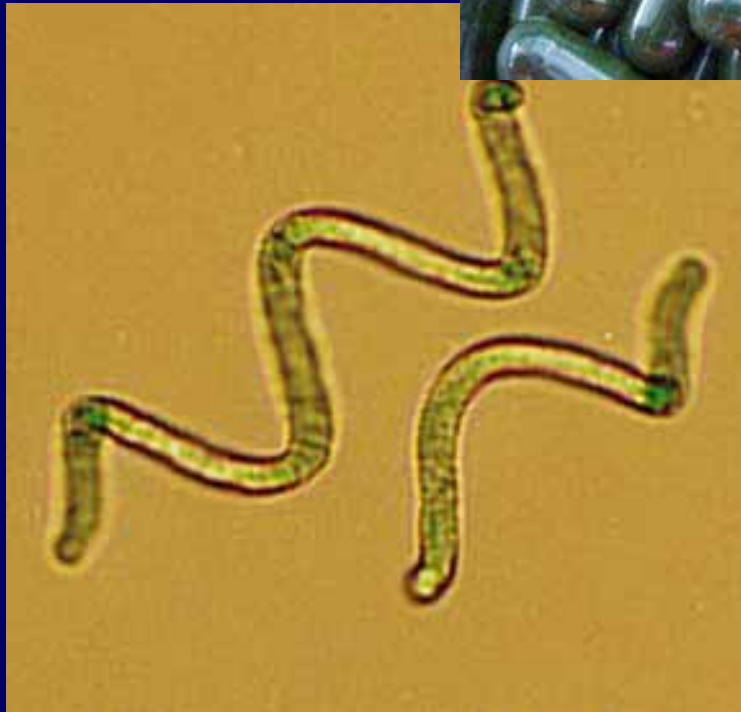
אבל להזהר – מריחת שמן עץ התה
כטיפול נגד פטריות על שטח גוף גדול של כנרי
גרמה לחנק ותמותה

פרוביוטיקה (ENTERODEX, PROBAC...)

- תערובת חיידקים "טובים" (לקטובצילי, ביפידובקטריה, ועוד, כולל המרכיב הפעיל של שום אליצין)
- משפר איזון החיידקים במעי, כך משפר עיכול ובריאות בכלל

תכשיר ספירולינה

duphaftral[®] Multi 100 ml
Veterinary

012 12 34 5 6 7

AD USUM VETERINARIUM
PRO INJECTIONE SC/IM

FORMULA: pro ml:

VL A	15 000 IU
VL D3	7 500 IU
VL E	20 mg (part)
VL B1	10 mg (part)
VL B2	5 mg
VL B6	3 mg
VL B12	20 mcg
Neoprenol	30 mg
D-Pantothyl	25 mg
Ab. Benzyl - phenol	
contents of 1 ml	

ארוע דלקות עיניים במחצית השניה של 2008

- באמצע שנת 2008 הופיעו בכנרים במקומות שונים בארץ אירועים של דלקות עיניים עם גושים צהובים סביב העיניים – דומה ל"כפתור צהוב" ביונים הנגרם ע"י טפילי טריכומונס, בחלק גם קשיי נשימה, כ"כ רזון ותמותה
- בבדיקות במכון הווטרינרי הכל נמצא שלילי לאבעבועות, כלמידיה ומיקופלזמה
- בבדיקת הדלקות נראו טפילים שוטוניות דמויי-טריכומונס
- טיפול באביטריל 100 מ"ג/ליטר מים שבוע (החלפת מים יומיומית) ושיפור היגיינה עזרו

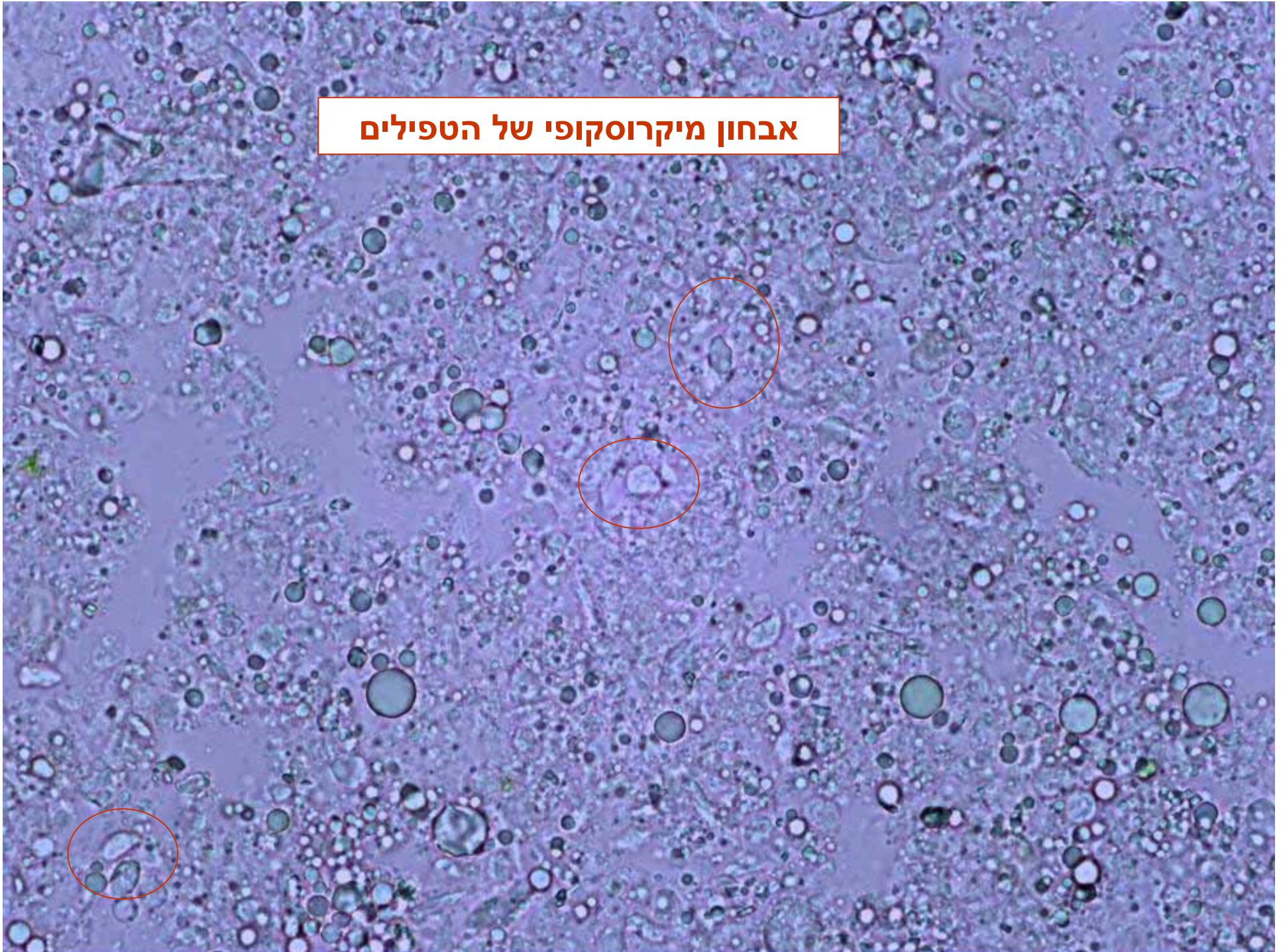
"מקרה טרי"

"מקרה חשוד" בו לא נמצאו הטפילים

אבחון מיקרוסקופי של הטפילים

מחלות נוספות בכנרים פחות מוכרות

- טפילי דם כמו פלסמודיום, המופרוטאוס , אטוקסופלזמה – גורמים לאנמיה, חולשה
- מחלות גנטיות – בעיקר בכנרים מוטציות או מנישואי קרובים (INBRED)
- מחלות מטבוליות – עמילואידוזיס – נמצאים מתים עם הסטוריה של מחלה כרונית לא מוגדרת או מחלה אחרת, או סטרס חברתי, אולי תורשתי
- השמנת כבד – תזונה לא מאוזנת

מצבים קליניים נפוצים

- נשימה בפה פעור, חרחורים "רטובים" – זיהום דרכי נשימה עליונים (חיידקים, מיקופלזמה, כלמידיה), קרדיות שקיקי-אוויר, טוקסינים גזיים רעילים, מחלה סרטנית
- שלשול בעיקר בגוזלים – זיהום מעיים בחיידקים (כגון סלמונלה) או פרוטוזואה
- "כתם שחור" – כבד נראה שחור דרך העור – אטוקסופלזמה, זיהום חיידקים
- תמותת בוגרים – ספטיסמיה חיידקית

מצבים קליניים נפוצים

- מסות "גידולים" בראש – אבעבועות, אבצסים בסינוסי האף, מיקופלזמה
- מסות "גידולים" על כנפיים וגוף – ציסטות נוצה
- מסות "גידולים" על רגליים וכפות-רגליים – אבעבועות, חרקים נושכים (כינים), הרגל מסתבכת בחוטים ונהיית דלקת, קרדיות קנמידוקופטס

מצבים קליניים נפוצים

- בטן נפוחה בנקבות בלבד – ביצה כלואה, אם בכולם אפשרי סרטן לאוקוזיס
- תמותת נקבות ברביה – דלקת קרום הבטן בגלל הטלה פנימית של ביצה שלא נקלטה בצינור-הביצים ועברה לבטן
- התקררות בראש – קרדיות נוצה, תוקפנות בעיקר של זכרים
- סיבובי ראש – נגיפי פרמיקסו (ניוקסל בעיקר), חיידקי ליסטריה, טראומה – מכה עף ונתקע בחלונות ... , דלקת אוזן
- עין סגורה – כל מחלה זיהומית, דלקת עיניים מקומית, התייבשות, פגיעה טראומטית

למניעת מחלות בכנרים

- ציפור חדשה להחזיק בהסגר
- לבדוק לשלשת לטפילים, בדיקות אחרות לגורמי זיהום (כלמידיה למשל)
- מניעת מגע עם ציפורי בר מעבירי מחלות (דרורים מעבירים אבעבועת, קרדיות, יונים, זרזירים, עורבים...)
- לא להחזיק עם מינים אחרים (תוכים – מעבירים כלמידיה, תרנגולות ויונים – ניוקסל, סלמונלה...)
- מניעת סטרס – מזון מאוזן, למנוע צפיפות, שינויי טמפ' קיצוניים
- טיפולים מונעים על-פי החלטה
- חיסון אבעבועות לפחות אחת לשנה ביולי לפני עונת היתושים

שאלות ???

